

A Zempléni Református Egyházmegye gyűjteményi jelentése a 2021. évről

Nagytiszteleltű Egyházmegyei Közgyűlés!

Az egyházközségek épületei, a régi és a jelenlegi ügyiratok, a szakrális és a közönséges tárgyak mind-mind örökség. Az örökség szó alkalmazása kétségtelenül egyfajta szemléletet tükröz: arra utal, hogy a múltból ránk maradt emlékekkel dolgunk van, értéket képviselnek, de felelősséget is adnak. A szó tartalmi többletét a régiségértéken, a műértéken, az eredetiségen, az egyediségen és a történetiségen túl a gyülekezetek és a hívő ember számára a transzcendencia adja és biztosítja. Nem utolsó sorban ez az örökségünk a mindennapok számára a legkézzelfoghatóbb emlékmű is. Ezért a ránk bízott épített, tárgyi és írott örökséggel jól kell tudnunk sáfárkodni.

Hogyan lehet, és hogyan kell sáfárkodni a ránk bízott örökséggel?

1. Egyrészt azt tapasztaljuk nap-nap után, hogy a világ, a környezet, amelyben az örökség elhelyezkedik, folyamatosan és ostromló rohamban változik, átalakul. Felelősségtudattal és kellő bölcsességgel kell integrálni a környezet változásait úgy, hogy az örökség állandósága sértetlenül megmaradjon.

2. Másrészt a világban az integrált védelem gondolata azt képviseli, hogy az épített örökség megmaradásának egyetlen esélye, ha szerepet kap a társadalom mindennapi gazdasági folyamataiban. Nyilvánvaló, hogy ma a gazdasági folyamatok része a szabadidő eltöltése, a turizmus, a kulturális turizmus, sőt a biogazdálkodás is - tehát e területen is kaphat egy épület, egy együttes, egy tárgy új szerepet. A legfontosabb tehát az új funkciók megkeresése, az épületek és tárgyak újrahazsnosítása. Mennyivel könnyebb dolga van az egyháznak és benne a gyülekezeteknek. Nem kell azon gondolkodjunk, hogy, hogyan kapcsoljuk be az örökségünket a társadalom mindennapi gazdasági folyamatába, nem kell keresnünk számukra az új funkciókat. Évezredek óta benne vannak a kipróbált és biztonságosan működő isteni folyamatban. A célt, mint járásra kijelölt utat az őseink hittel, hűséggel, szeretettel és sok verítéssel kitaposták. Nekünk az az egyik fontos feladatunk, hogy megóvjuk és továbbadjuk az utánunk jövő generációnak.

3. Harmadsorban nagyon vigyázzunk arra, hogy az értékörzés ne váljon az óvás görcsös ölelésévé, mint az az anya számára, aki annyira magához szorította féltett gyermekét, hogy az már levegőt sem kapott. Az ilyen fajta értékörzés értékpusztítássá válik. Bármennyire is furcsa és ellentmondásosnak tűnik, a helyes értékörzés nem csak értékóvás, hanem értékteremtés is.

Nagytiszteleltű Közgyűlés!

Bizonyára az örökséggel való sáfárkodás feladata sok esetben gonddal, nehézséggel terhes. Azonban hittel, reménységgel és sok imádsággal legyőzhető, mert ez is az örökség része.

A jegyzőkönyvek tanúsága szerint az elmúlt esztendőben, 32 gyülekezetben 16 templomon, 11 gyülekezeti házon, 12 parókián és 8 egyéb építményen (kőfal, temetőbe vezető út, ifjúsági és közösségi ház, lelkeszi hivatal, parkosítás) végeztek kisebb-nagyobb renoválást.

2021-ban a következő összeget fordították ingatlanaikra a gyülekezetek:

templomra	117 846 392Ft.-ot,
gyülekezeti házra	42 050 274Ft.-ot,
parókiára	63 398 274Ft.-ot,
egyébre	36 032 823Ft.-ot fordítottak.
Összesen:	259 327 736 Ft.

A felújítások fedezete a következőkből állt össze:

gyülekezeti adakozás:	36 293 800 Ft.
közegyházi támogatás:	59 163 298 Ft.
külföldi támogatás:	0 Ft.
önkormányzati támogatás:	1 860 000 Ft.
állami támogatás:	260865 570 Ft.
uniós pályázat:	72 125 325 Ft.
egyéb (biztosítás, kerületi hitel, stb.)	150 000 Ft.
Összesen:	430 457 693 Ft.

A pályázatok természetéből adódóan a gyülekezetek egy részében a munkálatok és a kifizetések átnyúltak 2022-re.

Nagyobb munkálatok folytak a következő gyülekezetekben: Pusztafalun (29 millió forint), Füzérkomlós (15 millió forint), Mezőzombor (14 985 000 forint), Tiszaladány (14 997 000 forint), Zemplénagárd (13 970 000 forint), Tiszalúc (14 936 000 forint), Tiszakarád (19 963 000 forint), Tarcalon (17 473 000 forint), Taktakenéz (15 000 000forint),Taktaharkány (20 064 000 forint) éa Taktabáj (14 990 000 forint).

Az egyházmegye gyülekezetei kettő (Prügy és Makkoshotyka) kivételével flottában biztosította ingatlanait és ingóságait. Amúgy mindkettő a Generali Biztosítónál biztosított egyénileg. Öt gyülekezet jelzett kisebb-nagyobb káreseményt. A jegyzőkönyvek tanúsága szerint a biztosító nem fizetett minden esetben A káreseményeket nagyrészt a viharok, a beázások és a villámcsapások másodlagos hatásai okozták. Egyházmegyénkben 23 műemlék templom található, helyi védetség alatt áll 28 templom, 13 parókia, 3 gyülekezeti ház és 1 egyéb (szeretotthon).

Az egyházlátogatási jegyzőkönyvek tanúsága szerint az építésügy mellett figyelmet kap az egyházközségek irattári anyagának, valamint az úrasztali felszereléseknek az igazi állapotfelmérése és helyzete. A gyülekezetek nagyrészt megfelelőnek tartják annak őrzését és helyzetét. Ezeket az értékeket általában a lelkészi hivatalokban, zárt szekrényben vagy ládában, néhol gyülekezeti házban, a gondnoknál, a harangozónál és az anyaegyházközségeknél tárolják.

Huszonkét gyülekezet jelezte, hogy szüksége lenne valamilyen úrasztali terítő, klenódium, anyakönyv restaurálására, amely öt gyülekezettel több mint 2020-ban A huszonkét gyülekezetből egy nem rendelkezik saját forrással.

Akönyvekkel, videó- és hangkazettákkal kapcsolatban az elmúlt esztendőre nézve gyülekezetek 55%-a nem közölt semmilyen adatot, ezért ebben az esetben valós adatokat nem tudok közölni. Az elszórtan közölt adatok szerint az egyházmegye gyülekezetei mintegy 3 200 könyvvel és 153 audio és video adathordozóval rendelkezik.

A jegyzőkönyvek tanúsága alapján a gyülekezetek zöme szükség szerint átvezette a vagyonelejtáron a múlt évi változásokat.

Határozati javaslat:

1. A jegyzőkönyvek közölt adatai azt igazolják, hogy a gyülekezetek anyakönyvei, presbiteri jegyzőkönyvei és klenódiumai egyre növekvő számban szorulnak restaurálásra, ezért a Nagytiszteletű Közgyűlés hozzon létre egy alapot, jelöljön ki már most egy 3-5 személyt, akik haladéktalanul elkezdik az egyházközségek nevezett értékeinek a megmentési munkáját.

Kérem tisztelettel a jelentésem és a határozati javaslatom elfogadását.

Sárospatak-Tiszaladány, 2022.06.11.

Tanászi Árpád
gyűjt. előadó